

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
w parafii p.w. św. Stanisława b.m.
w RADZIEMICACH

15.08.2024

PREAMBUŁA

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560) oraz art. 7 pkt. 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) **Proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Stanisława b.m. w Radziemicach** z dniem **4.08.2024 r.** wprowadza do stosowania „**Standardy Ochrony Małoletnich**” (zwane dalej „Standardami”), których podstawowym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim wiernym parafii, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez wszystkich pracowników parafii jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy parafii traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników parafii wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Wszyscy pracownicy realizują te cele i działania w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

A. Źródła prawa

Ustawy kościelne:

Wytyczne Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich *Universal Guidelines Framework*, Rzym 2024.

Motu proprio *Vos estis lux mundi*, Rzym 25.03.2023, (w. 2.0).

Nowelizacja *Wytycznych dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia*, (16.10.2019).

Ustawy państwowe:

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - *Kodeks postępowania cywilnego* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.) - k.p.c.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks karny*, (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 17) - k.k.

Ustawa z dnia z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks postępowania karnego* (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 37) - k.p.k.

Ustawa z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu przemocy domowej*, (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 424 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o *przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*, (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 560).

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o *zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2023 r. poz.1606).

Umowy międzynarodowe:

Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych, sporządzona w Lanzarote dnia 25 października 2007 r. (Dz.U. z 2015 poz. 608).

Konwencja o ochronie praw dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120 poz. 526).

B. Użyte w Standardach terminy oznaczają:

1. **duszpasterstwo parafialne** – wszelka aktywność służąca duchowemu pożytkowi wiernych parafii wykonywana w ramach działalności parafii.
2. **duszpasterstwo pozaparafialne** – aktywność służąca duchowemu pożytkowi wiernych, wykonywana na terenie parafii, ale mająca struktury pozaparafialne.
3. **małoletni (dziecko)** – każda osoba poniżej osiemnastego roku życia; z małoletnim zrównana jest osoba, która trwale jest niezdolna posługiwać się rozumem;
4. **opiekun** – osoba sprawująca pieczę nad dzieckiem, uprawniona do reprezentacji dziecka oraz posiadająca władzę prawną do dbania o interesy osobiste i majątkowe innej osoby.
5. **oskarżony** – osoba, przeciwko której wniesiono akt oskarżenia do sądu.
6. **osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich** – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dzieła duszpasterskiego, danej grupy parafialnej, np. ministrantów, sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dzieci.
7. **osoba podejrzana** – osoba, którą podejrzewa się o popełnienie danego przestępstwa.
8. **osoba zaufana** – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dzieła duszpasterskiego, ciesząca się zaufaniem i odpowiednio przygotowana, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy.
9. **parafia** – określona wspólnota wiernych, utworzona na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą pasterską pieczę, pod władzą biskupa diecezjalnego, powierza się proboszczowi jako jej własnemu pasterzowi.
10. **personel kościelny** – duchowny, osoba zakonna lub inna osoba zatrudniona przez Kościół na podstawie umowy, podwykonawstwa, lub dobrowolnie i nieodpłatnie (wolontariat).
11. **proboszcz, administrator parafii** – prezbiter, któremu powierzono dekretem sprawowanie opieki duszpasterskiej nad powierzoną wspólnotą pod władzą biskupa diecezjalnego.
12. **zgoda opiekuna** – zgoda rodziców albo zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę rodziców).
13. **skarżący** – każda osoba składająca skargę, która może zawierać zarzut, podejrzenie, obawę lub zgłoszenie naruszenia prawa.

Rozdział I
STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA
W PARAFII

Polityka ochrony dotycząca zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony małoletnich na terenie parafii:

1.1. W przygotowaniu niniejszych Standardów uczestniczyły osoby zaangażowane w duszpasterstwo parafialne.

1.2. W parafii została wyznaczona tzw. osoba zaufana.

1.3. Standardy określają kwestie związane z:

- a. rekrutacją osób zaangażowanych w działania duszpastersko-katechetyczne,
- b. bezpiecznymi relacjami rówieśniczymi oraz pomiędzy dorosłym a dzieckiem,
- c. bezpiecznym korzystaniem z Internetu,
- d. zasadami ochrony wizerunku i danych osobowych,
- e. sposobami reagowania w parafii na przypadki niewłaściwych zachowań lub przemocy,
- f. pomocą pokrzywdzonym.

1.4. Standardy ochrony są dostępne w parafii (gabloty, zakrystia, kancelaria) i podane do publicznej wiadomości także w wersji skróconej dla małoletnich.

1.5. Do obowiązków proboszcza należy wdrażanie w życie standardów ochrony małoletnich.

1.6. Proboszcz parafii powołuje osobę zaufaną do której należy przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nieszanowania standardów. Osoba zaufana nie może na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów. Obowiązuje ją zasada poufności. Powinna to być osoba faktycznie budząca zaufanie, posiadająca tzw. kompetencje miękkie, predysponujące ją do kontaktu z osobami skrzywdzonymi.

1.7. Osobą odpowiedzialną bezpośrednio za interwencję w przypadku zaistnienia przemocy jest zarządca placówki, w tym wypadku proboszcz parafii. Powinien czynić to we współpracy z kompetentnymi osobami.

1.8. Wszelka działalność dotycząca ochrony oraz interwencji i pomocy musi być dokumentowana.

1.9. Wszyscy zaangażowani w działalność parafii powinni:

- a. czuwać nad własną dojrzałością emocjonalną, psychiczną, duchową;
- b. starać się o dobór żywo wierzących, rzetelnych, zweryfikowanych i odpowiednio przeszkolonych osób do pełnienia funkcji animatorów, wychowawców itd.;
- c. wspierać dzieci w ich rozwoju ku dojrzałości;
- d. dbać o respektowanie zasad kultury (wobec dzieci i między nimi);
- e. czuwać nad równym traktowaniem wszystkich dzieci, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań;
- f. dbać o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności;
- g. organizować działania duszpasterskie w miejscach bezpiecznych;
- h. utrzymywać możliwie żywy i transparentny kontakt z rodzicami dzieci;
- i. dbać o przestrzeganie zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych dzieci.

Rozdział II

KODEKS ZACHOWAŃ

2.1. Relacja dorosły - małoletni

a. Szczegółowe zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim:

- Wszystkie spotkania z małoletnimi organizowane przez parafię winny odbywać się w miejscach oficjalnych i ogólnodostępnych.
- Nie można przebywać z małoletnim sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro małoletniego wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych.
- Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszklone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać.
- Spotkania takie nie powinny odbywać się w godzinach późnych lub nieodpowiednich, z zachowaniem roztropności przy planowaniu spotkań formacyjnych czy modlitewnych dla dzieci i młodzieży.
- Małoletni nie mogą same przebywać w pomieszczeniach prywatnych osób duchownych.
- Małoletni powinni zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej.
- Jeśli spotkania formacyjne, np. przygotowanie do bierzmowania, odbywają się w domach wybranych rodzin, również muszą być przeprowadzane w grupie, nigdy indywidualnie.
- W prywatne życie małoletniego wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
- Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się, zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.
- Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe.
- Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy małoletnimi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.
- Nie wolno dotykać małoletnich wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych.

b. Zasady dotyczące wyjazdów organizowanych przez parafię:

- należy rodziców lub opiekunów prawnych małoletnich z harmonogramem prowadzonych spotkań;
- zadbać o wyrażenie przez rodziców zgody na udział w wydarzeniu;
- wszystkie formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególny wypoczynku powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa; Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem;
- podczas wyjazdów parafialnych opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie. Szczególnie zadbać należy o ochronę w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach (por. załącznik 5: Oświadczenie organizatora wypoczynku).

2.2. Zasady ochrony w relacji między małoletnimi

Należy zwrócić uwagę małoletnim na praktykowanie właściwej postawy względem innych małoletnich, ich rówieśników. W szczególności chodzi o wykształcenie takich postaw jak:

- równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby;
- właściwe zasady komunikacji między dziećmi;
- szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni;
- zakazie stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie;
- pokojowe rozwiązywanie konfliktów, wyrobienie umiejętności dialogu i mediacji.

2.3. Wymagania od zewnętrznych instytucji/osób

a. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich na organizatorze działalności wskazanej w ustawie, w której biorą udział małoletni ciąży obowiązek weryfikacji zaproszonej osoby/osób w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym.

b. Na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich osoba zaproszona przedkłada organizatorowi działalności wskazanej w ustawie informację z Krajowego Rejestru Karnego (wystarczy kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem).

2.4. Zasady ochrony w przestrzeni wirtualnej

a. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim w środowisku cyfrowym, dozwolonym środkiem jest służbowy komunikator lub służbowy e-mail. Nie należy wysyłać żadnych wiadomości do osób małoletnich po godz. 22.00. Wyjątek stanowi sytuacja, w której, za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych, wysyłana jest wiadomość adresowana do grupy osób.

b. Jeśli parafia, umożliwia małoletnim dostęp do Internetu, powinny wdrożyć środki bezpieczeństwa uniemożliwiające dostęp do treści stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Na urządzeniach umożliwiających dostęp do Internetu powinno być zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści, zaś korzystanie z Internetu powinno być monitorowane przez wyznaczoną osobę przynajmniej w sposób umożliwiający ustalenie, kto, kiedy i z jakich treści korzystał (np. indywidualne konta dla wszystkich użytkowników). Szczegółowe zasady korzystania z Internetu mogą być zawarte w stosownym regulaminie.

2.5. Ochrona danych osobowych i wizerunku małoletnich

a. Zasady ochrony danych osobowych

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE(ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- osoby prowadzące zajęcie z małoletnimi mają obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarzają oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
- osoby prowadzące zajęcia z małoletnimi są uprawnione do przetwarzania danych osobowych i ich udostępnienia jedynie w ramach podejmowanych działań za zgodą prawnych opiekunów.

b. Zasady ochrony wizerunku małoletnich

- osoby prowadzące zajęcia z małoletnimi uznając prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę jego wizerunku.
- prowadzący zajęcia z małoletnimi winien upewnić się, iż osoba utrwalająca wizerunek czyni to zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- osoba utrwalająca wizerunek małoletniego winna zainteresowanego oraz sprawującego opiekę poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

2.6. Pozostałe zasady związane z aktywnością duszpasterską

a. sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiadanie w pomieszczeniach prywatnych duchownych.

b. do pomocy w wizytach duszpasterskich należy zapraszać tylko takie osoby, które wykazują się odpowiednią dojrzałością np. w obszarze zachowania dyskrecji. Jeśli przewiduje się pomoc w wizycie duszpasterskiej osób małoletnich należy uzyskać wcześniej zgodę rodziców lub opiekunów prawnych.

Rozdział III

REKRUTACJA OSÓB I ICH EDUKACJA

3.1. Działania związane z rekrutacją obowiązujące proboszcza

a. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, pracodawca lub inny organizator takiej działalności organizator uzyskuje informacje, czy dane osoby, o której mowa w ust. 1, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. W przypadku osób mających krótkotrwały kontakt z małoletnimi uzyskanie takiej informacji jest wskazane, nie stanowi to jednak obowiązku prawnego. W każdym przypadku należy uzyskać zgodę osoby objętej takim sprawdzeniem, jeśli ta wyraża wolę pracy z małoletnimi.

Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego należy udokumentować i zarchiwizować.

b. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi zainteresowana osoba przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego. Uzyskaną informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności i także składa do akt osobowych danej osoby.

- c. Od osoby którą zamierza dopuścić do działalności związanej z pracą z małoletnim pobiera oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczpospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach, pod rygorem odpowiedzialności karnej.
- d. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wczas taka osoba składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych wobec małoletnich (*Załącznik 1: Oświadczenie o krajach zamieszkania*).
- e. Jeśli parafia zatrudnia firmy z zewnątrz lub udostępnia im pomieszczenia w związku z prowadzoną na zlecenie parafii działalnością związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi właściciel firmy musi przedstawić proboszczowi oświadczenie o sprawdzeniu swoich pracowników, którzy wejdą na teren parafii i będą mogli mieć kontakt z dziećmi, w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Otrzymany dokument oświadczenia Proboszcz parafii zachowuje w aktach związanych ze Standardami Ochrony Małoletnich.

3.2. Edukacja osób zajmujących się profilaktyką w parafii

- a. Wszyscy pracownicy i wolontariusze w parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w parafii – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem.
- b. Za przeprowadzenie szkolenia odpowiedzialny jest proboszcz. Szkolenie może przeprowadzić osoba odpowiedzialna w parafii za prewencję lub zaproszona z zewnątrz pod warunkiem, że posiada do tego kompetencje.
- c. Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo otrzymują potrzebną wiedzę dotyczącą:
- rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);
 - rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);
 - strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
 - rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy;
 - rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącą przemocy;
 - zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
 - innych zaleceń obowiązujących w danej placówce/miejscu duszpasterskim.
- d. Każda osoba na stale pracująca w parafii z małoletnimi składa oświadczenie o zapoznaniu się z polityką ochrony małoletnich i zobowiązuje się do ich przestrzegania (por. załącznik 2: Oświadczenie o zapoznaniu się z polityką ochrony małoletnich). Otrzymuje zaświadczenie o udziale w szkoleniu (załącznik 8: Zaświadczenie o udziale w szkoleniu). Systematycznie uczestniczy w szkoleniu z zakresu prewencji, jeśli takowe będzie przeprowadzane przez osobę odpowiedzialną w diecezji za prewencję.

Rozdział IV

STRUKTURA ODPOWIEDZIALNOŚCI

4.1. Zakres działań wynikający z odpowiedzialności proboszcza obejmuje:

- wdrożenie w życie standardów ochrony małoletnich;
- powołanie osoby zaufanej;

- interwencję w przypadku zaistnienia przemocy.
- bezpieczne przechowywanie notatek ze zdarzeń;
- aktualizację co dwa lata dokumentu zawierającego standardy ochrony małoletnich;
- ewaluację dokumentu we współpracy z odpowiedzialnymi za prewencję, a następnie konsultowanie z osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo parafialne.

4.2. Zakres działań wynikający z odpowiedzialności osoby zaufanej:

- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nierespektowania standardów. **Osoba zaufana** nie może na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów. Obowiązuje ją zasada poufności (por. załącznik 3: Oświadczenie o zachowaniu poufności). Powinna to być osoba faktycznie budząca zaufanie, posiadająca tzw. kompetencje miękkie, predysponujące ją do kontaktu z osobami skrzywdzonymi;
- dokumentowanie wszelkiej działalności dotyczącej ochrony oraz interwencji i pomocy.

4.3. Odpowiedzialność dotyczy:

- dokonywania wpisów w rejestrze zdarzeń przez osoby bezpośrednio zaangażowane w daną aktywność;
- prowadzenia rejestru zdarzeń zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych (por. załącznik 4: Zasady sporządzania notatki).

4.4. Zakres działań w odniesieniu do diecezji obejmuje:

Zgłoszenie nadużycia, przemocy, niewłaściwego zachowania bezpośrednio związanego z osobą duchowną Delegatowi ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży lub osobom odpowiedzialnym za prewencję.

Rozdział V

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZGŁOSZENIA PRZEMOCY LUB NIEWŁAŚCIWEGO ZACHOWANIA

5.1. Sposoby reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania

a. w przypadku zaistnienia przemocy fizycznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania lub/oraz do delegata właściwej instytucji kościelnej.

b. Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę wyjaśniającą. Jeśli zarzuty są uprawdopodobnione to czasowo lub stale taką osobę należy zawiesić w pracy duszpasterskiej.

c. Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy małoletniego, należy o tym zawiadomić jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrekcję szkoły i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.

d. Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań małoletnich wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić ich rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrekcję szkoły i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.

e. Osoba zaufana przy przyjmowaniu zgłoszeń współpracuje z proboszczem.

f. Każda informacja o niewłaściwym zachowaniu powinna być traktowana poważnie, gdyż jest działaniem prewencyjnym.

5.2. Działania obowiązkowe w przypadku stwierdzenia krzywdzenia małoletniego

a. Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii w przypadku powzięcia uprawdopodobnionej wiedzy, iż małoletni doświadcza przemocy, zgodnie z art. 304 k.p.k. spoczywa na niej społeczny obowiązek zawiadomienia odpowiednich organów państwowych.

b. Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii w przypadku powzięcia uprawdopodobnionej wiedzy, iż wobec małoletniego popełniono przestępstwo wymienione w przepisie art. 240 § 1 k.k. ma prawny obowiązek zawiadomienia odpowiednich organów państwowych.

5.3. Interwencje w przypadku zaistnienia krzywdy lub niewłaściwego zachowania wobec małoletniego

Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego opisuje poniższa tabela:

	Interwencja cywilna	Interwencja karna	Niebieska karta
Przesłanki	Zagrożenie dobra dziecka	Podejrzenie popełnienia przestępstwa	Przemoc domowa
Forma interwencji	Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	Wypełnienie formularza NK-A
Właściwy organ / podmiot/ adresat zgłoszenia	Sąd rodzinny	Policja, prokuratura	Odpowiednie instytucje w gminie
Stosowane przepisy	Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks karny, Kodeks postępowania karnego	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Rozdział VI

POMOC OSOBOM SKRZYWDZONYM

6.1. Zasady udzielania pomocy małoletniemu dotkniętemu krzywdą

a. Podstawą udzielania pomocy skrzywdzonemu małoletniemu jest podmiotowy kontakt (w tym nie zmuszanie go do potwierdzenia naszych podejrzeń) oraz zapewnienie mu bezpieczeństwa, najlepiej we współpracy z rodzicami (opiekunami prawnymi) lub, jeśli nie jest to możliwe – poprzez interwencję prawną oraz działania instytucjonalne.

b. Zasadą udzielania pomocy skrzywdzonemu małoletniemu przez parafię jest współpraca zespołowa (ograniczona jednak, ze względu na zachowanie dyskrecji, do osób pracujących z dzieckiem z włączeniem w to tzw. „osoby zaufania”) oraz interdyscyplinarna.

c. Podejmowane działania powinny opierać się na diagnozie małoletniego i jego sytuacji, powinny być monitorowane i prowadzone do czasu uzyskania poprawy jego sytuacji. Działania parafii nie kończą się zatem z chwilą nawiązania współpracy z rodziną małoletniego lub przekazania zawiadomienia

odpowiednim służbom.

d. Proboszcz, osoba zaufana, zawsze podejmuje działania zgodne z posiadanymi kompetencjami.

6.2. Współpraca interdyscyplinarna na rzecz pomocy małoletniemu

Przemoc wobec dzieci jest problemem, który wymaga zdecydowanego i jednocześnie wyważonego działania wszystkich osób, które dowiedziały się o niej lub podejrzewają jej występowanie. Ważne jest by było ono oparte na profesjonalnej wiedzy i umiejętnościach poszczególnych osób, zespołowe, skoordynowane, by bazowało na przyjętych w parafii, zgodnych z prawem, zasadach i procedurach, a także wykorzystywało wiedzę i kompetencje innych służb odpowiedzialnych za pomoc.

Połączenie kompetencji parafii, szkoły, poradni specjalistycznej, służby zdrowia, ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych, policji, prokuratury, sądu, podnosi skuteczność udzielanej pomocy.

6.3. Telefony i kontakty wsparcia:

- 571 805 535 Dyżur telefoniczny „Zgłoś krzywdę” można uzyskać informacje o procedurach kościelnych oraz wsparcie w przypadku trudności w zgłoszeniu krzywdy;
- E-mail konsultacje@kanoniczne@fsj.org.pl służy udzielaniu konsultacji w obszarze prawa kanonicznego osobom, które zgłosiły krzywdę wykorzystania seksualnego w Kościele;
- 800 120 226 - policyjny telefon zaufania;
- 800 120 002 - niebieska linia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 41 366 48 47 - Centrum Interwencji Kryzysowej Caritas Diecezji Kieleckiej;
- 41 344 55 92 - Poradnia Rodzinna Duszpasterstwa Rodzin Diecezji Kieleckiej.

Rozdział VII

SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU OSKARŻENIA O WYRZĄDZENIE KRZYWDY LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIE

7.1. Procedura w przypadku zaistnienia zgłoszenia wyrządzonej krzywdy

a. skrzywdzony małoletni, jego rodzice i opiekunowie prawni powinni otrzymać informację o możliwych formach pomocy, z której mogą skorzystać na terenie parafii lub poza nią.

b. jeśli skrzywdzony małoletni należał do jakiejś grupy parafialnej, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc duszpasterską i ewentualnie psychologiczną.

c. Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym i/lub kanonicznym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z procedurami państwowymi i/lub zawartymi w Wytocznych KEP.

d. Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

7.2. Prawa osoby oskarżonej

a. w procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy również zadbać o zachowanie ochrony dobrego imienia domniemanego sprawcy.

b. w przypadku zaistnienia fałszywego oskarżenia, jeśli zarzuty nie zostaną potwierdzone, a oskarżenie znane było osobom postronnym, należy podjąć starania o niewinności oskarżonego i przywrócenie mu dobrego imienia.